

Iskaja vsak dan

tedaj ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Prispevke številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) vsakega tobakarni v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglašne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Naša ploščo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Oglasi 16 stotink na vrsto petič; posilnice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Izpred Port Arturja. — Japonci zgubili 1000 mož.

BEROLIN 4. Iz Petrograda so sporočili: Pri napadu na malo utrjeno pozicijo ob zalivu Siaupint (20 verst od Port Arturja) sta dva japonska polka pri trikratnem naskoku na en ruski bataljon zgubila 1000 mož. Ko so se sprežile pred pozicijo poklene mine, na katere so Japonci zašli, se je bataljon umaknil.

Iz Mandžurije. — Ofenziva Japoncev izključena.

BEROLIN 4. Radi deževja je izključeno, da prišlo Japonci v bližnjem času v Mandžuriji ofenzivo. Kuropatkin, ki je vodil napad na višine zasejene po Japoncih se je zopet povrnil v rusko glavno šotarišče. Japonci so ostavili prelaz Dalien po junaškem napadu Rusov.

Položaj v Mandžuriji za Japonce neugoden. — Mirovna posredovanja?

PARIZ 4. Glasom poročil tujekajšnjih listov je položaj Japoncev v Mandžuriji sedaj zelo neugoden. Armada Kurakijeva ima premagati mnogo ovir. Veliki del vojakov poginja na boleznih, zlasti tifusu. Tudi zaleganje ni v redu. Francija smatra sedanj trenutek ugodnim za mirovno posredovanje. Francozi poslani v Londonu je baje že prišel v stik z angleškimi politikmi, da si zagotovi njihovo pomoč na mirovnih pogajanjih.

Zlasti se pripisuje veliko važnost dejstvu, da uveljavlja Anglija svoj vpliv na Japonsko v smislu miru. Z ozirom na že nastopivšo deževno dobo, ki popolnoma prekinja vojne operacije, sodi se, da je blizo konec vojne tudi brez odločilne bitke. Tudi v Petrogradu je prišla baje na dvoru mirovna stranka na površje. Car, ki je od nekdanje sprotnosti vojne, se baje srči na reakcionarne dvorne kroge in je pripravljen za mirovna pogajanja.

Zadnja pomorska bitka.

BEROLIN 4. Iz Tokija so brzobjavili: O vladivostoški eskadri so sporočili, da je ista še pred obstreljavanjem Gensna v korejski ožini naletela na jahto nekoga ameriškega milijonarja. Rusi so zahtevali naj se jahta ustavi, da jej zabranijo izdati Japoncem navzočnost ruske eskadre. Jahta pa ni ubogala in je ušla

PODLISTEK.

24

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

VII.

Moj prvotni načrt po bega iz Vjalke je bil, da ostanem le nekaj mesecev v Sibiriji, potem se pa čez Japonsko umaknem v Ameriko. Tam sem hotel začeti novo, slavno življenje. Prišlo je drugače. Ko sem vstopil v družbo promišljenikov, omililo se mi je njih svobodno življenje tako, da sem hotel tako živeti za vedno. Svoje nadaljno potovanje sem odlašal dan na dan in se med tem potepel po gozdovih zahodne Sibirije. Če je drislo kje do nemirov nespri Rusom, bili smo promišljeniki vedno prvi, ki smo se potegnili za nje.

Minila so tri leta, odkar sem prvič stopil na sibirsko tla, ko sem jezdit s celo četo prijateljev ob močvirnih bregovih Analyka. Bili smo izvrstno oboroženi z novimi, močnimi berdankami, dolgimi lovskimi noži in ročnimi samopali, to pa zaradi tega, ker naš namen ni bil samo lov, ampak tudi boj z upornimi rodovi. Po gubernijskih Irkutsk in

zbog nje hitrosti ter obvestila admirala Kamimuro. Ta je odposlal takoj dve najhitrejši križarki in tri uničevalke torpedov, ki naj bi do tekle vladivostoško eskadro in jo zaplele v boj, dokler ne pride sam s svojo eskadro. Japonske ladije so res do tekle rusko eskadro ter pričele silno streljanje, na katero so Rusi odgovarjali. Ko je došel Kamimuro, je ubežala ruska eskadra ob nastali megli. Kolikor se je zamoglo konstatirati, je bil na neki ruski križarki velik del možva ubit. Vladivostoška eskadra je zopet v pristanišču vladivostoškem, kjer se viša razne porave.

BEROLIN 4. Iz Tokija so sporočili: V sled zadnje pomorske bitke med admiralom Kamimuro in vladivostoško eskadro v ožini Čušima je bila ustavljena nadaljna vožnja transportnih ladij prek Nngazakija. Ruske eskadre ni bilo moči po kratki bitki več videti in zato se je bati, da je ista naletela zopet na japonske transportne ladje.

Boji in gibanja čet v Mandžuriji.

PETROGRAD 4. (Uradao). General Saharov je sporočil dne 2. t. m. generalnemu štabu: Sovražnik ne prodira iz Siančena. Kozaki so pregnali japonske predstraže iz Sianojana, ki so se umaknile proti jugu. En kozak je bil ranjen. Na cesti Sianjan — Siakhotan je napal sovražnik en izvestitelja oddelka ter je zasel Pinšan, pri čemur sta bila lahko ranjena dva kozaka zastavnika in dva kozaka. Po boju se je sovražnik urno umaknil v Kanzo. Sodeč po sledu najdenih komadov perila je med japonskimi vojaki zelo razširjena disenterija. Dne 27. junija sta bila v boju z Japonci po našem topništvu popolnoma uničena dva topa in en municijski voz. En kozak je bil ranjen, enega se pogreša. Dne 29. m. m. je bilo v praski med ruskimi pstruljami in Japonci pri Tanahumu na ruski straži ubitih 6 mož, tri se je pogrešalo. Do 1. julija je bilo opaziti prodiranje Japoncev na cesti iz Siakhotana in Tindiatina. Konstatiralo se je, da je bilo med Japonci, ki so prodirali proti Kuantianzianu, tudi več korejskih vojakov.

Vojne operacije so v Mandžuriji prenehale.

LONDON 4. Reuterjev biró je sporočil včeraj iz Liaojanga: Ker so vojne operacije vsled deževja prenehale, se je povrnil Kuropatkin zopet v Haičeng. Poročilo, da so Rusi zavzeli dalinski prelaz je prišlo prezgodaj v svet. Ni Japonci ni Rusi niso mogli priti v zadostnem števi u do tega prelaza, da bi ga v resnici zasedli, ker ovira globoko blato prevažanje topov in trena. Obe armadi

Jenisejsk šrila se je tedaj razburljiva vest, da se hočejo Tunguzi in Jakuti, torej dva najnevarnejša sirska naroda, udariti tam nekje ob Olenku. Ker so Tunguzi smitni sovražniki Rusije medtem ko se mirnejši Jakutov tedaj ni bilo bati, želel je vsaki Rus iz sreca za vsa poslednjim. Vlada pa ni hotela poseči vmes pred odločilnim bojem, ker se je bala, da bi se potem oba naroda obrnila proti njej.

Tu je zbral neki glasoviti promišljenik, Dolganov, četo šestdesetih tovarišev, da bi šel na svojo roko pomagat Jakutom. V tej četi sem bil tudi jaz.

Naš vodja Dolganov je bil tedaj eden najslavnejših promišljenikov v vsej Sibiriji; kakor nihče drugi umel je on z malimi četami ovirati velike, uničiti mnogo sovražnikov in se vendar izogibati odločilnemu boju.

Kakor voditelj takih čet slul je že čez dvajset let; a najbolj se je proslavil s svojim pohodom v Mongolijo. Odpravil se je bil tja s tridesetimi promišljeniki, desetimi Jasniji in osemdesetimi kozaki, ki mu jih je podredila vlada, ker so Mongoli rodu Harra vedno ropali v guberniju Irkutsk in Transbajkaliji. Tu je on požgal petnajst mongol-

skajati se v svojih taboriščih ob obeh straneh prelaza.

Neverjetna vest.

TOKIO 4. Tukaj se širi glas, da je Rusija posredovanjem Francije ponudila Japonski izročiti Port Artur z vsemi topovi, orožjem in vojnimi ladjami, pod pogojem da se dovoli garniziji svoboden odhod. Ni mo goče dobiti potrdila tej vesti, ki se zdi zelo neverjetna.

Brzobjavne vesti.

Dvorni lovi v Rumunski.

BUKAREŠT 4. List »Adverul« poroča, da pride na jesenske love, ki jih priredi v svojih šumah rumunski prestolonaslednik, tudi nadvojvoda Fran Ferdinand.

Ameriška mornarica.

WASHINGTON 4. Pomorski urad priporoča gradnjo torpedovk z močnejšimi stroji, ki bi vozile 25 milj na uro, na mesto dose-danjih, ki vozijo 30 milj, vsled česar se dogajajo pogostoma nesreče.

Grški diplomatični agent.

CETINJE 4. Novoimenovani grški diplomatični agent Antonopulos je izročil knezu Nikoli na slovesen način svoje poverljivo pismo. Tozadevni odgovori so bili zelo prisrčni.

Pruski deželni zbor odgodjen.

BEROLIN 4. — Z odobrenjem obeh zbornic je bil deželni zbor do 18. oktobra odgodjen. Prihodnja seja poslanske zbornice se vrši dne 25. oktobra.

Gibanje med Armenci.

CARIGRAD 4. Poročila o pretilnih pis-mih, ki so jih prejeli tujekajšnji poslaniki od armenskih odborov in v katerih se jim žuga s smrtjo, niso točna. Tozadevna pisma so samo opozorila na dogodke in na položaj v Bitlisu ter so prosila poslanike, naj zabranijo grozodejstva, kakršna so se pripetila l. 1896, ker bi sicer prišlo tudi v Carigradu do žalostnih dogodkov.

CARIGRAD 4. Glasom poročil iz turških virov so se skoraj vsi armenski begunci povrnil v svoja bivališča v okraju Sasun. Konzuli poročajo, da se vsled ukazov iz Carigrada turške civilne in vojaške oblasti bolje vedejo, kar je tudi vplivalo na razburjenost Turkov in Kurdiv. V zadnjih časih ni bilo večjih izgrediv. Položaj se po malo boljše. Vendar utegne sedanja stiska trajati še dolgo.

Trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Italijo.

RIM 4. Jutri se vrši prva seja komisarijev za sklep nove trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Italijo.

skih vasi, se nad stokrat spoprijel s sovražnikom in ga oslabil, v vsakem boju, tako, da je padlo nad dva tisoč Harrov. Končno se je z izgubo sedemdesetih mož vrnil, napadel z ostalimi red Osočanov v Transbajkaliji, ki je pobil in oropal nekaj ruskih trgovcev, in ga je skoro uničil. Nato ga je generalni guverner v Irkutsku imenoval, kozaškim stotnikom, a Dolganov je to mesto odklonil in živel dalje kakor navaden promišljenik; če je bilo pa treba je zgrabil takoj za orožje.

Dolganov je bil majhne, čokate, postave in v svoji starosti precej debel; njegov rdečelični obraz je bil okrogel, ter mu je dajal izraz toposti, katerega pa so takoj spremenile njegove majhne, vodeno-modre oči, ki so zvezdavo in radovedno-dobrovoljno gledale v svet; pod malim nosom je samotarilo par trdih četin, katere je on ponosno nazival brke.

Sam je trdil, da je Čeh; tudi se je imenoval Dolhanov. Najčudnejše pri njem pa je bilo to, da se nikdar privadil streljati. Sicer je imel vse lastnosti dobrega promišljenika; nihče ni znal bolje najti sled, nihče na pripravejšem mestu nastaviti past, nihče obstaviti žival tako kakor on, a kadar je streljal

Nadomestna volitev na Angležkem.

LONDON 4. V volilnem okraju Sawerby (Yorkshire) je bil na mesto odstopivšega liberalnega poslanca Mellerja izvoljen liberalni kandidat Highen z 6049 glasovi. Kandidat unionistov je ostal v manjšini z 3877 glasovi.

Angleži v Tibetu.

GYANTSE 4. (Reuterjev biro). Polkovnik Younghusband se je sešel včeraj s tibetanskimi posredovalci. Polkovnik je zahteval kakor prvi pogoj za pogajanja, naj se Tibetanci umaknejo iz trdnjav do torka popoludne. Posredovalci so obljubili vzeti stvar v pretres.

Zopet velika nesreča na morju. — Nad 700 ljudi utonilo.

LONDON 4. Danski parnik »Norge« z 80 mož posadke in z 700 norveškimi, danskimi in finskimi izseljenci je zadel na pečino Rockalfrifs. Število utopljenecv se ceni na 700 oseb.

LONDON 4. (Reuterjev biro). V Grimby došla ribiška ladija »Salvia« je imela na krovu 27 potnikov, ki so ostali edini na življenju od približno 800 potnikov, ki so se nahajali na parniku »Norge«.

LONDON 4. Parnik »Norge«, na potu iz Kodanja v New York je zadel minoli torek na pečino Rockalfrifs, 200 milj zapadno od hebridskih otokov. Parnik je zadobil tako luknjo, da je takoj vdrla voda v parnik ter vse preplavila, tako da je bila izključena vsaka misel na rešitev. Osem čolnov je bilo spuščeni v morje. Trije so se takoj razbili. Od pet čolnov, ki so bili napolnjeni s potniki, se je posrečilo le dvema umakniti se od ladje.

Mnogo potnikov, ki so skočili z rešilnim pasom v morje, je utonilo. Mnogo mornarjev je žrtvovalo svoje življenje, da so pomagali rešiti ženske in otroke.

STORNOWAY 4. Vsega stup se je tukaj izkrcal 101 potnik potonulega norveškega parnika »Norge«.

NEW ORLEANS 4. Parnik »Galicia« hamburško ameriške črte je trčil z norveškim parnikom »Ellis«.

Nesreča na železnici. 20 oseb mrtvih.

LICHTFELD (Illinois) 4. Eskpresni vlak Chicago St. Louis je skočil včeraj s tira radi nepravilnega položaja srečevališča. Lokomotiva je vžgala vagona, približno 20 oseb je bilo mrtvih, mnogo od teh jih je zgorelo.

Ljubljana vzdrami se!

(Dopis iz Ljubljane.)

Ta dni pozivlja ljubljanski župan gosp. Ivan Hribar someščane, da naj okrase o priliki II. vsesokolskega izleta svoja poslopja s zastavami. — Vsekako umesten poziv. Ne

zadel je le tedaj, če je imel srečo. Mnogokrat se je vadi po cele tedne v samotji, pa ni šlo in ni; tega daru ni imel, in naj si je postrelil še toliko strelnega prahu vse je bilo brezuspešno.

Ta izvanredni človek je bil tedaj naš načelnik. Hodili smo že dva dni ob Analyku okrog, pa nismo naleteli na nobenega človeka niti dobili sledi človeške prisotnosti. V sled tega je Dolganov svetoval, da v hitri jezi pridemo do Oenka: kajti, da tu ni sovražnikov, je bilo skoro gotovo.

Vsled tega podili smo danes svoje konje ki so bili itak že utrujeni in so mraz, ki je vladal tu že v oktobru kaj težko prenašali. Dežela pred nami je bila gričasta in valovita, pokrita z nizkim, vegastim severnim drevjem.

To bo za nas dobro, menil je Dolganov. Naši konji pridejo tu hitreje naprej, nego v močvirju.

Prekoračili smo komaj dva griča, ko smo nakrat zaslišali iz ne prevelike daljave pokanje pušč. Vsi promišljeniki so bili v enem trenutku kakor izpremenjeni, obrazi so se jim zasvetili in zgrabili so za puške.

(Pride še.)

moremo si pa kaj, da bi tudi mi ob tej priliki ne spregovorili na adresu naše metropole tega, kar nam že dolgo leži na sren.

Ljubljana je faktično naša stolica. Vesel je sleherni Slovenec, da smatra tako lično mesto za svoje; radost slehernega je tem večja, ker je Ljubljana edino čisto slovensko mesto, kajti borih par tisoč Nemcev pri 40.000 ne prihajajo v poštev. Ponosni smo, da ona s svojimi kulturnimi zavodi reprezentuje kulturo skromnega slovenskega naroda. Skratka: Ljubljana je ideal za slovenskega naroda. In vendar se nam ta idealna slika spreminja v neugoden občutek isti hip, ko smo stopili v Ljubljano samo! Današnje njeno lice namreč ne vzbuja pri Neljubljančanih samozavesti. In kdo more prebujenemu ljubljanskemu Slovincu zameriti, če se tudi njega polasča melancholija? V sren Slovenije vidi v uličnih, oobito pa tudi v družnih nadpisih vidna znamenja narodne popustljivosti. Tamkaj, kjer naj bi zajemal bodrila za narodno samozavest in nevstrašenost, vidi skozi in skozi znake neke bojazljivosti. In to opaža vsaki zavedni Slovenec. Saj imamo isti občutek, če vidimo slovenski nadpis v Ljubljani, kakor če ga gledamo v Gorici, Trstu, Celju itd., kakor tudi čutimo povsod enako, ako smo primorsni gledati istega v blaženi tujsčini: Vstopimo na Mestni trg v Ljubljani! Tu je več samonemških firm, kakor Rudholzer, zum Schäferhut, Pleiweis Neffen, Johann Skofitz itd., nego samoslovenskih. Največ je dvojezičnih in samoimenskih. — Kaj nam znači to? Smo mar Slovenci bolj pogumni, nego Nemci? Nismo Slovenci bolj zaspani, nego Nemci? Slišao, kakor na glavnem trgu, je drugod. S ponosom pa omenjamo, da kažejo ravno mokrariji, mesarji, črevljarji in manjši gostilničarji toliko narodne zavednosti, da imajo skoro brez izjem samoslovenske nadpise. (Zvršetak pride.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 4. julija 1904.

V Tokiju so postali nekam čudno malobredni in skromni. Ta skromnost kričeče kontrastira s prejšnjim ponosom, ko so menili, da Japonci more vse! Da more on tudi zvezde klatiti z neba, če bi se mu to ravno potjubilo. Danes je cela vrsta vesti, a skoro vse iz ruskih virov, ki javljajo zopet celo vrsto ruskih uspehov v manjih bojih. Pred vsem je zabeležena vredna vest, da je zadnje akcije, po katerih so bili Japonci potisnjeni iz že zavzetih prelazov, vodil Kuropatkin sam. Hitro se je začel kazati efekt Kuropatkinove strategije. Komaj se je ta ženjalni vojskovodja jel gibati, že so izvedeli Japonci, s kom bodo imeli posla. Japonofilski viri hočejo vrsto zadnjih japonskih nevspehov opravičevati z — deževjem! Ho, ho, počasi. Dež, ki nastopa sedaj v Mandžuriji, ni slučajen vremenski dogodek, ampak je reden meteorološki in vsakoleten pojav. — Taki vremenski dogodki so prevažni momenti v vsaki vojni, ker je od njih zavisno zdravstveno stanje vojske in vprašanje dovažanja vojnega materiala in — kar je še veliko važnejše — živila za vojsko. Če torej japonski vojskovodje niso vzeli sedaj nastopajočega deževja v svoje račune, so se močno zagrešili proti prepotrebni previdnosti. Kajti sedaj že javljajo, da je valed klimatičnih razmer in nedostatnega preživljanja vse polno boleznij v japonski vojni. Kuropatkin ni storil take pogreške, in njega načrti so — na tem ne dvomimo — koncipirani s posebnim ozirom na meteorološke in klimatične razmere. Ali umejo sedaj tudi slovenski nestrpeži tudi ta vzrok, zakaj ni Kuropatkin drvil proti jugu »uničiti« Japonce?

Sedaj nastopajoča deževna doba, ki bo trajala kseih 8 tednov, pride le Rusom v prilog. V tem času pridejo na bojišče vse določene vojne sile in ni dvoma, da bodo Rusi potem v številni premoči. Imeli bodo najmanj 350.000 mož s kakimi 900 topovi. — Japonci pa so že stavili — to priznava sedaj tudi »Neue Freie Presse« — svojega zadnjega moža na bojišče. — Kakor blesteči blisk osvetljuje vso spremembo, ki se je v zadnjem tednu izvršila v položaju, nastopni vsklik rečenega lista: »Ob takih okolištinah je popolnoma umljiva energija, s katero postopajo Japonci proti Port Arturju. Za vsaki slučaj hočejo imeti v svojih rokah vsaj eno jamstvo«.

Vsaj eno zaustavo bi torej hoteli imeti Japonci v svojih rokah! Torej ne mislijo več na svoj triumfalni spreved po Mandžu-

riji in Vladivostoku, in morda celo v Moskvo! Goraji vsklik v »Neue Freie Presse« zveni kakor abdikacija glede bojišča v Mandžuriji. Tudi z morja imamo zanimive vesti. Zopet je siremašni Kamimura lovil vladivostoško brodovje in zopet — ga ni vjel. Bila je zopet megla kriva! Ta »megla« hoče menda postati fatalen element za ubogega Kamimuro. Kadar hoče kaj storiti, se mu postavlja nasproti. Kamimura zopet ni ujel vladivostoške eskadre; zopet pa so se je začeli tembolj bati v Tokiju! Iz Tokija javljajo namreč, da je odpošiljanje transportov iz Nagazakija zaustavljeno, ker se boje napadov od strani vladivostoškega brodovja!

In če bi trebalo še kakega drugega znaka, da jim v Tokiju ni posebno prijetno pri sren, bil bi v tem, da so se zopet začele lancirati v svet vesti o posredovanju vlasti, katere vesti celo izražajo nado, da vojna neha, ne da bi prišlo do velike odločilne bitke. Torej postajajo mehki že pred bitko.

Japonske finance.

V finacijsnem gospodarstvu Japonske se že opažajo posledice sedanje vojne. Meseca maja je bilo za 1 milijon funtov šterlingov (= 24 milijonov kroat) manje dohodkov, nego je bilo proračunano. Državni stroški so pa prekoračili za 640.000 funtov šterlingov (= 15.360.000 kroat), v katerem pa niso uračunani stroški za vojno. Tudi rezerva zlata se je znatno zmanjšala. Mnogo zlata je ošlo izlasti v Ameriko.

Vojni dopisniki v svetlobi statistike.

Dokazano je, da 99% vseh vesti z bojišča ne odgovarja resnici, a temu so največ krivi vojni dopisniki. »Pester Lloyd« je sestavil o tem zanimivo statistiko o ruskih in japonskih zgubah, kakor izhajajo iz teh lažljivih poročil. — Po teh poročilih bi bili imeli Rusi do sedaj nič manje nego 86.000 mrtvih, 185.000 ranjenih, 95.000 vjetih; potopilo se je 7 oklopnjač tipa »Retvizana«, 38 oklopnjač oblike »Petropavlovskaja« in 1487 torpedovk! Na japonski strani je bilo 98.600 mrtvih, 149.000 ranjenih, 131.000 ujetih; pogreznjenih 49 oklopnjač, 84 oklopnih križark, 98 uničevalk torpedov in 594 torpedovk. Port Artur je po onih vesteh padel že — 12 krat!

Ameriške Zjedinjene države in sedanja vojna.

Javno mnenje v Zjedinjenih državah je na strani Japoncev. Ali »Journal de St. Petersburg« trdi, da je to javno mnenje umetno ustvarjeno po novinstvu, ki je malone izključno v židovskih rokah. Protirusko javno mnenje v Zjedinjenih državah ni od nekdanj, ampak je bilo eugestijonirano, začenši z dogodki v Kišenevu, po »amerikanskih Židih. Da je to protirusko javno mnenje v Ameriki le umetno ustvarjeno in da ne odgovarja trgovskim in industrijalnim koristim Amerike, izhaja že iz dejstva, da je Amerika bila, ki je dobavila material za gradnjo železnice v Sibiriji in Mandžuriji in za velike gradnje v Port Arturju, Vladivostoku in drugih vztočnih pristaniščih. In tudi če bi Rusija uvela v Mandžuriji carine, ostala bi ta dežela odprto področje za ameriansko industrijo. Kaj bi pa postalo iz amerianske trgovine ne le v Mandžuriji, ampak na vsem skrajnem Vztoku, v slučaju, ako bi končno zmagali Japonci, ki streme po hegemoniji na Tihem morju in v vztočni Aziji?! Dopisnik pripoveduje, da se je ravno za časa nemirov v Kišenevu mudil v Ameriki. Tedaj ni minul dan, da niso kekega črneca polili s petrolejem in zažgali živvega. A vendar ni to oviralo židovskih novic, da ne bi si izmisljale najgroznejih pripovedek o dogodkih v Kišenevu ter pozivale ameriansko javno mnenje na intervencijo v ime človečnosti. Tako ustvarjajo tudi sedaj javno mnenje Japoncem v prilog. Kraj vsega tega se pa vendar ni bati, da bi se Zjedinjene države umešavale, kajti predsednik Roosevelt in državni tajnik Hay vesta dobro, da je to javno mnenje umetno izvzvano. Slednjic pa vojna sila Amerike ni toliko, da bi si mogli Japonci obetati od tam kakega praktičnega vspeha. Odločujoči državniki v Ameriki so si svesti, kolika važnost so za Zjedinjene države dobri odnošaji z Rusijo.

Iz Hrvatske.

Glavoviti umirovljeni veliki župan Kovačević se dviga za glavo nad vso tisto nesrečno »narodno stranko«. On je posebnost v njej. Madjaronstvo, izdajstvo na interesih Hrvatov tira on — ako smemo tako reči — brez figovega peresa. Dočim se ostala narodna stranka trudi, da bi svoje večno

umikanje pred oblastniki v Budimpešti vsaj olepšala, oziroma opravičila, pa zastopa Kovačević uprav brezobrazno odkritostnostjo misel odkritega, nagega izdajstva. Kovačević naravnost hujska Madjare proti lastnemu narodu, on naravnost pozivlja Madjare, naj pomadjarijo Hrvatsko. Ako bi šlo po njegovem, bi zadobilo vse javno življenje na Hrvatskem, izlasti v šolah in javnih institucijah pretežno madjarsko lice. Po Kovačevićem se madjarski jezik še vse premalo širi po Hrvatskem, po njegovem bi morali po šolah v Hrvatskem veliko intenzivneje negovati madjarski jezik. Skrajna konsekvencia vsemu, kar hoče Kovačević, bi bila končno neizogibno ta, da bi se moral hrvatski jezik umakniti v svoje zadnje zatočišče: do domačega ognjišča borne hoče hrvatskega seljaka.

Takov-le je kurz Kovačevićeve politike: Hrvatska naj se odreče svoji samostalnosti, naj izgubi svojo avtonomijo, naj se napravi črta čez vso samosvojo minolost naroda hrvatskega, Hrvatska naj izgubi svojo državno-pravno individualiteto in naj postane — navaden ogrski komitat! A ta oseba v takozvani »narodni stranki«, je eden nje prvih govornikov v važnih debatah, in je nje inspirator za postopanje narodne stranke v dušenje hrvatske opozicije v saboru in v preganjanje vseh opozicijskih elementov v javnem življenju Hrvatske!

Te dni je imel mož v ogrski zbornici govor, ki je jasno markiral smer in namene Kovačevićeve politike. Ta govor pomenja škandalno sfero prve vrste in je do viharja razburil vse neodvisno javno mnenje na Hrvatskem. On je zastopal stališče, ki jednostavno negira nagodbo od leta 1868, prav isto nagodbo, na katero opira takozvana »narodna stranka« pravo do svoje politične ekzistencie. Ta nagodba je program narodni stranki. Po tem programu je »narodna stranka« obvezana braniti hrvatski teritorij. Kovačević pa ruši meje tega teritorija ter denuncira Madjarom vse one faktorje, ki delajo na to, da se bodo meje hrvatskega teritorija respektirale. On je v svojem govoru zahteval, naj se porušijo vsi zidovi, ki čuvajo samosvoj značaj Hrvatske.

A Kovačević je odličan člen »narodne stranke«. V klubu, v katerem sedi Kovačević, pa sede tudi učitelji, ki naj vzgajajo hrvatsko mladino v — duhu narodnih pravic! V tem klubu pa sede tudi svečeniki, člani istega stanu, katerega je Kovačević ljuto naspal in proti kateremu je pozival madjarske oblastnike na neusmiljeno proganjanje, ker svečeniki da so pravi revolucionarji proti državi misli madjarski.

Vladae »Narodne novine« so hotele zmuzniti mimo tega škandaloznega, izdajškega govora Kovačevićevega s kratko opazko, da Kovačević v tem in onem zavzema svoje posebnost, ekscelencijalno stališče. Ta — fraza naj bi zadoščala in naj bi izbrisala čudno, žalostno luč, v katero je postavil Kovačević vso svojo stranko?! Ne, gospoda slavna, to ne zadošča, to vas ne opere od madeža, s katerim je Kovačević kompromitiral vso stranko, to ne zadošča, ako pravite: v tem in onem se mi ne strinjamo s Kovačevićem! Ako nečete, da bo svet sodil, da ste vsi taki, kakoršen je on, morate nastopiti pozitivno. Čim imate posla z izdajstvom in izdajalcem ne koristite, ako le nekako namigujete, da ne soglašate! Izdajstvo se mora obsoditi sans phrase, izdajstvo treba tirati na javni sramotni oder, a z izdajalcem treba pred licem naroda prekiniti vse zveze in vsako skupnost. Le na tak način more »narodna stranka« dati domovini zadoščenje za nečuvno žaljenje. Ako »narodna stranka« nestori tega, potem jo bo narod moral smatrati z vso pravico kakor sokrivko na sramoti, ki mu jo je prizadel Kovačević. Prikazni, kakoršnja je Kovačević, morajo izginiti iz naroda. Razlike v političnih nazorih in glede taktike, naj le bodo. Ali ob vseh teh razlikah ne sme biti na Hrvatskem stranke, v kateri bi bil možen takov Kovačević! Če pa je možen v stranki, ki ima moč in oblast v rokah potem je to znakom, da je politično življenje zelo bolno in da izlasti nad stranko, v kateri je možen tak človek, plava še vedno duh onega moža, ki je dva desetletja pustošil hrvatsko domovino in upropaščal narod Hrvatski. Kovačeviću je mesto na strani onega Khuens, nikdar pa bi mu nesmelo biti mesto v stranki, ki samo sebe nazivlja »narodno« in ki jo veže dolžnost, da brani interese naroda.

Drobne politične vesti.

Potovanje kralja Alfonza na Francozko. Iz Pariza javljajo, da

pride na jesen kralj Alfonz na Francozko ter se udeleži velikih vojaških vaj pod poveljstvom generala Bruger. Kralj pride tudi v Pariz, kjer bo v mestni hiši slovesno vsprejet.

Kardinal Respighi v vojaški bolnišnici v Rimu slovesno vsprejet. Včeraj je kardinal vikar Respighi, ki izvršuje nad Rimom v papeževem imenu škofsko jurisdikcijo, obiskal z večjim spremstvom na svečan način kapelo vojaške bolnišnice na griču Celio. Kardinal je bil od upravnistva bolnišnice vsprejet istotako na slovesen način. Kardinal se je najprvo podal v kapelo, na to je pa obiskal po dvoranah tudi bolne vojake.

Čehi in položaj v Avstriji.

Jeden najmarkantnejih politikov v mladočeškem taboru je poslanec dr. Foit. Mož se ne odlikuje le bistrim vidom in bogatim znanjem — izlasti na narodno-gospodarskem polju — ampak se kaže krepka politična individualiteta v tem, da vsikdar — in če treba tudi proti njim, ki so mu sicer somišljeniki — uveljavlja svoje mnenje in svoje nazore. Faktično se je tudi že večkrat dogodilo, da je glede taktičnega postopanja prišel v navskrižja se svojimi tovariši v državnozbornem klubu, da ni odobral oficijelne politike kluba.

Zato je vsikdar zanimivo, kako sodi ta mož o položaju v kritičnih momentih. Na av. Petra in Pavla dan je govoril dr. Foit v v Kolinu. Govornik je priznaval, da češka stvar trpi radi obstrukcije, ali ob sedanjih okolištinah je neizogibna. Češka delegacija je bila po brezaktnosti vlade prisiljena v obstrukcijo. Ako bi Čehi sedaj odnehali od obstrukcije, bi Nemcem odprli pot do popolnega nadvladanja političnih odnošajev v Avstriji in Č. hom bi ostalo le hlapčevstvo. Češka delegacija mora po brezobzirnosti zadobiti ravnotežje z nemško srditostjo in mora strmoglaviti sedanji vladni sistem. Vlada polaga v češkem narodu mine za uničenje mladočeške stranke, a v Č. hih je ljudij, ki gredo vladi na roko o tem na škodo lastnega naroda. (Ta sprostofa je očitno naperjena proti dru. Mattušu. Op. ured.) Češka delegacija ostane dosledna in hoče brez ozira na sovražne in »prijateljske« napade po svojem najboljem prepričanju delati za blaginjo naroda in domovine.

Po takih krepkih izjavah je soditi, da se je dr. Koerber jako zmotil, ako je menil, da napoved njegovega potovanja v Galicijo napravi Bog ve kak utis na Češkem.

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

»Tiroler Tagblatt« poroča, da je prejel akademični senat odlok naučnega ministertva glede ločitve italijanskih vseučiliščnih kurzov. Ta delitev se izvrši baje početkom bodočega šolskega polletja na način, da se zopet vzpostavi čisto nemški značaj vseučilišča. Podrobno izdelanje organičnih določb bo sledilo med počtnicami.

Dnevne novice.

Edgard Rascovich umrl. V nedeljo ob 8. uri zvečer je umrl po dolgi bolezni Edgard Rascovich, drugi podpredsednik bivšega mestnega sveta v 65 letu starosti. Rascovich je igral skozaj skozi 40 let znatno vlogo v tržaškem javnem življenju. Ter je pripadal skrajno-radikalni italijanski stranki.

Ko je leta 1858. nastala vojna med Avstrijo ter Italijo in Francijo podal se je Rascovich v Italijo, kjer je vstopil v Garibaldijeve čete. Po končani vojni je ostal v Italiji ter se povrnil v domovino še le leta 1862, ko so bili pomiloščeni politični begunci. Rascovich je pomagal ustanoviti v Trstu društvo: »Società operaia«, katero je vodil do leta 1900. Leta 1883. je bil izvoljen v mestni svet, v zadnjih letih je bil celo II. podpred. mestnega sveta. Rascovich je pripadal vedno v mestnem svetu intransigentni italijanski stranki. Pred kakšnimi 5 leti se je s svojo stranko sprl ter osnoval novo demokratično stranko, a prišlo je kmalo do pomirjenja in je bil izvoljen II. podpredsednikom mestnega sveta. Rascovich je bolehal že dlje časa za rakom v ustih, tako da so ga morali meseca maja operirati. Včeraj jutraj je mestna delegacija sklenila da se pogreb vrši danes popoldne ob 5. uri na občinske stroške.

Popravek. V članku »Rusija in Italija«, v četrti koloni vrsta 48, zadnje

nedeljske številke se je ukrala debela tiskarska pogreška, v stavko: »Ali morda nam Hrvatom in Slovenem na teh italijanskih obalah, treba čitati mesto »italijanskih« — »ja dranski h«.

Dramatično društvo. — Tajnikovo poročilo na III. občnem zboru »Dramatičnega društva« se glasi v glavnih črtah:

Če se oziram o sklepu drugega leta, odkar obstoji »Dramatično društvo« v Trstu, na pravkar prošlo dobo, prihaja mi na misel primera, s katero sem v svojem lanskem tajnikovem poročilu označil ustanovitve in delovanje »Dram. društva« v prvem letu njega obstanka, rekši, da je društvo zasadilo svoje korenike v tržiška tla, iz katere korenina je vsklila sicer skromna, a čvrsta, življenja polna mladika. Hotečemu označiti delovanje društva v drugem letu, naj mi bo dovoljeno, da nadaljujem to primero. Kajti kakor z mladike ne more vzvesti hipoma krasno košato drevo, katerega cvet naj razveseljuje človeka in katerega sad naj poplača vrtnarja za negovanje in trud, ampak je pred vsem potrebno, da se korenike vžrtajo, da dobi drevo potrebnega in močnega soka, da postane že mladika čvrsta in nadebudna: tako ni sicer »Dram. društvo« že v drugem letu svojega obstanka pognalo dišečega evetja in obrodilo svežega sadu, pač pa si je pripravilo močna tla materijelno in moralno, v kateri je ugreblo in razširilo svoje korenike za prihodnje čvrsto deblo, ako ga ne vzruvajo prestrašne sipe in ziduče kužna ozračja.

Glavno delovanje in stremljenje odbora v prošlem letu je obstajalo v tem, da je društvo dal kolikor toliko dobro materijelno podlogo. — Kolikor se je dela storiti v teh dragih časih, ko so podporni člani sploh nekako bolj redke prikazni, se je doseglo, tako, da šteje društvo 45 solidnih in vnetih podpornih členov. Bilo jih je sicer že 56, a od teh jih je 11 odstopilo, bodisi, da so se izselili na tuje, bodisi, da jim je breme postalo pretežko, a jednega nam je ugrabila nemila smrt, zamreč g. poštnega komisarja Vidmarja, kateremu bodi zemljica lahka.

Nadalje se je z močno varčnostjo o prirejanju predstav zdatno poboljšalo — kakor bo podrobneje poročal gosp. blagajnik — gmotno stanje društva, tako, da ima že sedaj razmerno dobro premoženjsko stanje v garderobi in arhivu ter v gotovini.

A tudi v moralnem pogledu je društvo storilo svojo dolžnost. Res, da se ni izredno izkazalo, a v kolikor so mu razmera — letos žalostne bolj nego kedaj — dopuščale, rešilo je društvo svojo nalogo z večo častjo. Priredilo je 6 predstav in sicer tradicijonalno »Mlinar in njegova hči«, dvakrat francosko ljudsko igro »Marijana«, dvakrat igro »Zenski Otel« in slednjič h sklepu sezone s so-delovanjem nekaterih ljubljanskih igralcev dva igri: »V Ljubljano jo dejmo« in burko »Pri vratarju«. Društvo bi bilo rado uprizorilo kako večjo narodno igro, a ni moglo v to svrhu dobiti absolutno nobenega gledašča. Vse predstave pa so ble jako dobro obiskovane in družveni igralci-diletanti — katerih šteje društvo v svojem seznamu 22 — so vsikdar povoljni in zadovoljivo rešili svojo nalogo; nekateri so se opetovano izkazali. Mimogredé omenjam, da sta bili od 6 predstav prirejani 2 s polovico na korist družbe sv. Cirila in Metodija, s čemer je dokazalo društvo, da preko svojega čezga namena — drametike — vidi tudi splošno vspodbujevalo dejansko narodno delo.

Odbor se je sestel tekem leta devetkrat ter pretresoval razna tekočih stvari v glavnem pogoje za delovanje v bodočem času, ko se je nadejati, da bodo za društvo ugodnejše razmere, med temi gostoljubna streha v novem »Narodnem domu«, kjer si je društvo preskrbelo primerno sobo za sedež in vaje, in kjer bo imelo, kakor se je nadejati, primeren oder na razpolaganje.

Tukaj omenja tajnikovo poročilo obširneje, kako je mislil odbor razširiti program za prihodnje leto s tem, da bi najel nekaj izučanih igralcev in režiserja, ki naj bi v družbi s diletanti prirejivali bolj pogosto predstave. Toda, ker bi to zahtevalo razmerno previsokih stroškov in bi stavilo tudi prevelike zahteve do diletantov, je odbor sklenil, da ostane društveno delovanje za prihodnje leto še na stari podlagi.

Slednjič omenja poročilo, da je slavna »Trž. posojilnica« darovala društvu za letos podporo 200 kron, za kar se društvo iskreno zahvaljuje temu narodnemu zavodu, s željo, da bi ta veledušni čin našel še drugih po-

snemovalcev. Poročilo sklepa se zahvalo raznim dobrotnikom in povspesovalcem društva, med temi listu »Edinost« in raznim narodnim društvom, ki so dajali na razpolaganje svoje prostore »Dram. društvu« za seje in vaje.

Tajnik je zaključil: »Dramatično društvo« je del one narodne organizacije, ki, sestojča iz političnih, športnih, kulturnih in dobroteljskih društev, stoji na braniku, da se obvaruje pristojča materijalna last, in da se razširi in obogati narodno duševno obzorje. Radi tega ni dovolj, da si ti deli pomagajo med seboj in se dopolnjujejo, ampak v vsakem posamičnem delu morajo vse sile harmonizirati in spopolnjevati se, vsaka po svoji moči in možnosti: v »Dramatičnem društvu« izvršujoči člani s svojim zanimanjem, delom in agilnostjo; podporni člani s svojo zvestobo in požrtvovalnostjo; a vsi skupaj morajo imeti pred očmi namee in cilje društva samega in vspretno napredek in prospeh narodne organizacije.

Krčec slučaj. V nedeljo zjutraj sva jaz in neka ženska nesla težkobolnega 9 mesečnega otroka na zdravniško postajo. Čim smo došli tja, je sluga takoj šel zvati zdravnika, ki je imel službo na postaji, a ki je brzkone spal. Zdravnik pa je dal kar po slugi odgovor; da naj otroka kopljemo in mu stavimo mrzle obkladke na trebuh. Tako nam je naročil ta zdravnik, ne da bi bil sploh videl otroka.

Ker nismo temu navodilu prav zaupali, nesli smo otroka potem v bolnišnico za otroke pod sv. Jakobom. Tu pa nam je zdravnik strogo zabičal, da Bog ne daj rabiti vode in niti umivati da ne smemo otroka.

Usodno dejstvo na tem je, da je zdravnik na zdravniški postaji dajal navodila za zdravljenje smrtaobolnega otroka, ne da bi ga bil pogledal, in da je zaukazal nekaj, kar je zdravnik v bolnišnici, ki si je ogledal otroka, odločno prepovedal!

To je menda krčec slučaj. Sodbo prepuščam občinstvu.

Josip Tomažič.

Ciril-Methodijev dar. Rojaki, rojakinje! Kolo časa se je že zopet zavrtelo da ons točke, ki nas spominja na velepomembni praznik sv. blagovestnikov Cirila in Metodija. Nam Slovencem ni dano, da bi zamogli praznovati ta svoj narodni praznik že sedaj v veselju in zadovoljstvu, pač pa smemo biti trdnega prepričanjs, da od sv. bratov zasnovani načrt je edino pravi in da nas dovede gotovo do zaželjenega cilja, ako smo vstrajni v postrvovalnosti. Trst je ena najimenašjih točk za obrano naših pravic zato pa imamo tudi najzagriženejšega sovražnika proti sebi, kateremu gotovo podležemo, ako ne bo vsestranske pomoči. V odvrnitev te nevarnosti apelujeta moška in ženska podružnica družba sv. Cirila in Metodija v Trstu na rodoljuba in rodoljubkinje širne Slovenije, da nam priskočijo na pomoč z običajnim

Ciril-Methodijevim darom.

V ta namen razpošljemo po deželi nakaznice potom »Edinosti« in pod omotom, katere naj se blagovole vrnu s svojim in nabranim zneskom. Pa tudi oni rodoljubi, ki ne prejmejo nakaznic naj blagovole nam poslati kaj. Vsaki še tako mali dar nam pride prav.

Posiljatve vsprejema podražnični blagajnik Šimon Skrinjar, Trst, ulica Stadion 19, I. Odbor.

V Opatiji je bilo od 1. septembra 1903. do vátetega 29. junija 1904. 18137 oseb. Od 23. junija 1904. pa do 29. junija je prirastlo 413 oseb. Dne 19. junija so ble navzročje 703 oseb.

72 let stari birmanec. V Ljubnem na gorenjem Štajarskem je bil te dni birman 72 let stari rudar Sebastijan Iglaver.

Zopet tatvina v cerkvi. V noči od 30. junija na 1. julija so vdrli neznanzi tatje v župno cerkev v Košani na Pivki. Ukradli so monstranco, ciborij, 2 keliha itd. v skupni vrednosti: 600—700 kron.

Roparski umor. Dne 1. julija je na potu iz Radeč v St. Janž na Kranjskem neznan hudolec ubil in oropal poštenega sla, I. Bregarja iz St. Janža in mu odvzel približno 400 kron, ki jih je imel poštni sel pri sebi.

Tujci v Ljubljani. Meseca junija je došlo v Ljubljano 2655 tujcev (375 več nego junija lanskega leta.)

Krvav čin v Barkovljah. V žganjariji g. Taccani v Barkovljah se je nahajalo večeraj predpoludne več pivcev domačinov in dva italijanska delavca. Govoré o delu in o vednem prihajanju italijanskih delavcev k nam na škodo domačih delavcev, so se pivci razgreli tako, da je prišlo do psovka mej domačini in Italijanoma. Eden teh poslednjih je pa potegnil iz žepa oster in dolg nož ter nspadel žnjim enega domačinov. Ta poslednji je pa pobegnil, a Italijan jo je, vedno z nožem v roki, udrl za njim. Šli so vsi iz žganjarije, a ko so bili pred gostilno g. Kocijančiča, je priletel Italijanu v glavo pol literški kozarec, kakoršni so v rabi za pivo. Italijan se je s prebito črepinjo zgrudil nezavesten na tla, a iz rane na glavi se mu je vtila kri.

Drugi Italijan je pa ko je to videl, skočil v bližnjo drvarnico, pograbil tam sekuro ter šel z isto nad domačine, a ti so ga kmalu razorožili.

Ranjeni Italijan je bil prenešen v bolnišnico, kjer so zdravniki konstatovali, da je jako težko ranjen.

Njegov tovariš, Fran Di Marco, je bil pa aretovan. Glede ranitelja pravijo da ga je policija že prišla ter da je to neki Fran Prašelj donja s Kontovelja.

Razne vesti.

Število Nemcev na zemlji. Profesor Pavel Langhaus je izračunal, da je vseh Nemcev na zemlji 89 in pol milijonov. Leta 1900 jih je isti naštel le 35,750 000. V nemškem cesarstvu jih je 52 mil., v Avstriji 9 mil., ostali se razdele na druge dežele in dele sveta.

Redek jubilej. Oba pomožna škofa dunajske nadškofije, [dr. Ivan Schneider in dr. Godfrid Marschall, ki sta bila šolska kolega, praznujeta na en in isti dan, namreč 25. t. m. obletnico, odkar sta bila pred 40 leti od tedanjega nadškofa in kardinala dunajskega dr. Josipa Otmarja Rauscherja v stolnici sv. Štefana posvečena v svečenika.

Koliko je Poljakov. Po statističnih podatkih od leta 1900 je živelo v Nemčiji 3 in pol milijonov Poljakov, na Ruskem 9 in pol mil., v Avstriji 3 in pol milij., v severo-ameriških državah 1 in pol milij., v Južni Ameriki 150.000, v južnih deželah 50.000, skupno torej 18.730.000.

O delavstvu v Ameriki. Po novejših statističnih podatkih se nahaja sedaj v severnih zedinjenih državah 655.000 ljudi brez dela. Od teh jih odpada 140.000 na delavce na podjetjih železniške stroke, 180.000 na železniške uslužbenec in 80.000 na tekstilna podjetja.

Grobni spomenik Leonu XIII. Truplo papeža Leona XIII. je začasno pokopano v cerkvi sv. Petra v Rmu.

Sedaj vladajoči papež Pij X in oni žveči kardinali, ki jih je imenoval Leon XIII, hočejo mu postaviti spomenik v lateranski baziliki, nasproti spomeniku papeža Inocencija III., ki ga je bil dal napraviti pokojni papež. Ko bo spomenik dovršen, prenesejo tudi smrtne ostanke Leona XIII. v omenjeno baziliko.

Trgovina.

Borzna poročila dne 4. julija. Tržaška borza.

Napoleon K 19.—19.04, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.35 239.75 Francija K 95.05—95.20, Italija K 95.05 — 95.20 italijanski bankovci K — — — —, Nemčija K 117.25—117.50, nemški bankovci K — — — —, avstrijska ednotna renta K 99.15 — 99.40, ogiska krona renta K 97.— 97.30, italijanska renta K 102.— 102.50 kreditne akcije K 641.— — 643.— državne železnice K 632.— — 634.—, Lombardi K 77.— 80.—, Lloydove akcije K 680.— 688.—, Srečke: Tisa K 322.— 327.—, Kredit K 458.— do 468.—, Bodenredit 1890 K 296.— 308.—, Bodenredit 1889 K 290.— 298.—, Turške K 129.50 do 130.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvečeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.90	—
" " v srebru	99.90	—
Avstrijska renta v zlatu	118.25	—
" " v kronah 4%	99.30	—
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.—	—
Ogrska renta v zlatu 4%	118.35	—
" " v kronah 4%	97.15	—
" " renta 3 1/2 %	88.90	—
Akcije nacionalne banke	1620.—	—
Kreditne akcije	641.50	—
London, 10 Latr.	239.42 1/2	—
100 državnih mark	117.32 1/2	—
20 mark	23.45	—
20 frankov	19.01	—
10 ital. lir	95.10	—
Cesarski cekini	11.30	—

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 98.47 5%, italijanska renta 104.70, španski exterior 88.47 akcije otomanske banke 589.—. Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — — —, Lombardi — — — — unificirana turška renta 87.07

menjice na London 251.85, avstrijska zlata renta 100.55 ogrska 4% zlata renta 102.10, Länderbank — — — —, turške srečke 125.25, pariška banka 11.66 italijanske moridijonalne akcije 749.—, akcije Bio Tinto 13.20. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 1/2 Lombardi 3 1/2 srebro 26 7/8, španska renta 86 7/8, italijanska renta 101 3/4, tržai diakont 1 1/2, menjice na Dunaju — — — — dohodki banke — — — — izplačila banke — — — — Mirna.

Tržna poročila 4. julija.

Budimpešta. Pšenica za oktober 8.90 do 8.91. Rž za oktober 5.60 do 5.61. Oves za oktober za 5.18 do 5.19. Koruza za julij 5.23 do 5.24, za avgust 5.36 do 5.37.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje poboljšano, trdno. — Prodaja 32.000 meterskih stot., 7 stotink zvišanja. — Druga žita 5 do 10 stotink zvišanja. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.75 frk., za sept. 41.50.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za julij 33 3/4, za september 34, za dec. 34 1/2, za marec 35 1/2, mirno. — Kava Rio navya loco 33—36, navadna reelna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 18.85, za avgust 18.95, za sept. 19.05, za oktober 19.20, za dec. 19.15, za marec. 19.50. Mirno. Vreme: nestanov.

London. Sladkor iz repe surov 9 3/4 Sh Java 10.3 Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 65.50 do 68.00, za september K — — do — —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concaasé in Mellapilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — — do — —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodče dobave, vzdržano, 10 stotink znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.—, rž za avgust 14.—, za sept.-okt. 13.75, za september-december 14.— (stalno). — Pšenica za tekoči mesec 20.50, za avgust 20.55, za sept.-okt. 20.45, za september-december 20.85 (trdno). — Moka za tekoči mesec — — za avgust 28.50, za okt.-sept. 28.15 za sept.-december 28.— (trdno). Repično olje za tekoči mesec 48.25, za avgust 47.75, za sept.-december 49.50 za januar-april 51.— (trdno). Špirit za tekoči mesec 42.50, za avgust 41.75 za sept.-december 36.75, za januar april 35.— (mlačno). Sladkor surov 88° usq nov 24 1/4 — 24 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 27 3/4, za avgust 27 3/4, za okt.-jan. 27 3/4, za januar-april 29 1/2 (stalno), rafiniran 60 1/2 — 61 Vreme: vroče.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ustrovan oenik brezplačno in franco.

Užgani znak na zamašku

v varstvo MATTONIJA
proti MATTONI'S GIESSHÜBLER
ponarejanju Sauerbrunn.

TOVARNÁ POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. I.
po zelo nizkih cenah.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29,217.694.46 K Izplačane odškodnine: 73,324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine pr požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Naznanilo.

Na mestni nižji realki v Idriji se bodo vpisovali učenci v I. realčni razred dne 10. julija in dne 13. septembra t. l.

od 9. ure dopoldne v ravnateljevi pisarni. Učenci naj se oglase v spremstvu staršev ali njih na Aestnikov ter prineso seboj krstni (rojstni) list in obiskovalno spričevalo. Sprejemni izpiti se bodo vršili 15. julija oziroma 16. septembra t. l.

Vpisovanje v pripravljalni razred dne 15. septembra 1904.

Na mestni nižji realki v Idriji ni treba plačevati niti solnine niti drugih denarnih prispevkov.

V IDRIJI, dne 30. junija 1904.

RAVNATELJSTVO.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladničarno

Vsakovrstno sveže sladčice.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

PAROBRODNA PLOVIDBA

Serafin Topić in dr.

S 15. junijem 1905 se je uvedla s parobrodom

VILA

brza proga TRST-KOTOR

tikajoča Lošinj mali, Zadar, Spljet, Vis, Korčul in Gruž

Odlazi iz Trsta vsako sredo ob 8. uri zvečer | Odlazi iz Kotora vsako soboto ob 7. uri zjutraj
Dolazi v Kotor vsaki petek ob 5. uri zvečer | Dolazi v Trst vsak ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

S 24. junijem 1904 se pa uvede tedenska proga TRST-METKOVIČ

tikajoča Izolo, Piran, Rovinj, Lošinj mali, Zadar, Biograd, Trogir, Kaštel, Spljet, Vis, Makarska in Trpanj,
Odlazi iz Trsta vsaki petek ob 8. uri zjutraj | Odlazi iz Metkovića vsak ponedeljek ob 10. uri zj.
Dolazi v Metkovič vsako nedeljo ob 4. uri pop. | Dolazi v Trst vsako sredo ob 9. uri zjutraj.

Ostane tudi za naprej nespremenjena brza poštna proga TRST-KORČUL,

tikajoča Pulj, Lošinj mali, Zadar, Spljet, Bol, Jelšo, Starigrad, Hvar, Vis, Komiž, Veloluksko in Lastvo.
Odlazi iz Trsta vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj. | Dolazi v Trst vsaki petek ob 7. uri zjutraj.

Za zgoraj imenovane proge se sprejemajo potniki I., II. in III. razreda s 50% popustom tarifne cene in sicer:

iz Trsta v Kotor | iz Trsta v Lošinj mali
I. razr. K 19.50, II. razr. K 13.60, III. razr. K 7.80 | I. razr. K 4.20, II. razr. K 3.—, III. razr. K 1.60
Postelja za vsako noč K 1.—. Obed na parobrodu K 2.40, večerja K 2 — brez pijače.

Pristanišče parobrodov v Trstu na pomolu Giuseppina.

Gospodom uradnikom, trgovskim potnikom, dijakom itd. se dovoli še posebni popust. Za prevozni listek tja in nazaj (veljavni 1 mesec) 20% popusta.

Potniki naj se obrnejo na Agencijo v ulici Vincenzo Bellini 1 (Palača Careiotti) Tel. 1521.

Svoji k svojim!

M. AITE

velika zaloga z manufakturnim blagom

ul. Nuova št. 36 vogal ul. Lazzaro, s podružnico ul. S Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svoj zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zetc., da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovrtnike, cvratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažna blaga, prtov in prticev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevj, kakor tudi koltrne lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za življe in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatatneje po cenah, da se ne boji konkurence.

Kupljeno blago, katero slučajno ne či ugnjalo se zamenja, ali pa se vrne tudi denar brez nikakih zadržkov.

Poskušati za se prepričati!

Zdravljenje kile brez operacije.

Profesor ANTON DE CASAGRANDE

član nacionalne akademije v Parizu, odlikovan z mnogimi zlatimi kolajnami, v zadnje sč zlato kolajno na razstavi v Rimu. Ortopedist, specialist za kilaste bolezni

došel iz Pariza se ustavi

v VIDMU (Udine) od 11. do 25. julija 1904.

Naznanja cenjenemu občinstvu, da

odpre svoj ateljé v ulici Cortazis št. 1., kjer bo ordinalar od 9. ure predp. do 5. ure pop. ob delavnikih in od 9. do 12. ure predp. ob nedeljah.

V BENETKAH, Campo Selloite 1464. od 26. julija do 9. avgusta 1904.

Eden največjih napredkov znanosti, na katerem se je zahvaliti profesorju de Casagrande, je metoda, kako se ima zdraviti kila.

Vsak dan se množi število nesrečnih, ki trpijo na tej strašni bolezni.

Zasluga gre torej prof. Casagrandi, ki je izumil sredstvo, s katerim je mogoče mnogim nesrečnim darovati zopet zdravlje.

Dve električni ploči se postavi na prostor, kjer se je pojavila kila ter se iste zvežejo s pomočjo elastičnega traka, tako, da bolnik ne občuti nikake ovire.

V kratkem času se mora kila popolnoma odpraviti.

S pripomočkom prof. Casagrande se odstranijo vsa druga zdravljenja, ki so večkrat zelo nevarna.

Prof. Casagrande sprejme honorar le tedaj, ko je bolnika popolnoma ozdravil.

Soproga prof. Casagrande stavi gospem in otrokom zdravilne pasove.

Prof. Casagrande ima veliko zalogo električnih aparatov za bolne na živcih itd.

Velik izbor električnih priprav za vse nervozne bolezni.

Zdravniška preiskovanja brezplačna.

V SACILE, videmska provincija, v lastni palači od 10. avgusta do 29. septembra 1904.

Gospodarsko i konsumno društvo

Cres - (Kvarnerski otok) - Cres

Prodaja po K 100.— hehtoliter

svoje izvrstno domače, naravno namizno

maslinsko olje.

Na zahtevo se pošilja vzorce.

Zaročenci!

Kupujte vaše pohištvo v dobroznani pohištva, manufaktur in tapetarij

tvrdke

Jvanka Doreghini

ulica Madonnina št. 8

Jamči se za solidnost in trpežnost blaga.

Absolutno konkurenčne cene.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. lotrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Porečanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega potovalnega pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Prodaja se

zaloga vina, ena hiša s krčmo v Vipavi,

ena hiša s krčmo pri Buzetu v Istri in en dvorec (vila) v Kozini. Ustmeno ali pismeno se je obrniti na g. Antonu Sorli, trgovinska kavarna v Trsta.

DANIEL PILLIN

TRST - ulica Carpison 10. - TRST.

Telefon 211.

Tovarna in velikanska zaloga cementnih plošč.

Sprejema vsako naročbo tudi na deželo ter plošče polaga tudi sam.

Brezkonkurenčne cene.

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000,000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menio.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.